

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610-153 635
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

..../..../2020

21 Temmuz 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ekli listede TBMM esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergelerine ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

Ek:

Liste (8 Adet, 8 Sayfa)

Cevap Yazısı (53 Adet, 105 Sayfa)

7/4177 G.K. 24	7/24846-7/24847 G.K.105	7/29961 } G.K.170
7/8219 G.K. 101	7/25256 G.K. 107	7/29963 } G.K.170
7/16106	7/25539 - 7/25541 G.K.116	7/30104 - 7/30105 G.K.173
7/17914	7/25826 - 7/25827 G.K.117	7/30215 - 7/30217 } G.K. 175
7/18288-7/18289	7/27034 G.K.136	7/30219 - 7/30220 } G.K. 175
7/20651 G.K.36	7/29347 G.K.163	7/30344 - 7/30346 } G.K. 178
7/21547 G.K. 50	7/29438 G.K.164	7/30348
7/24136 G.K. 97	7/29534 - 7/29535 } G.K.169	7/30453 } G.K. 179
7/24418-7/24419 G.K.99	7/29665 - 7/29667 } G.K.169	7/30455 - 7/30458 } G.K. 179
7/24595 G.K.103	7/29953	7/30574 G.K.181
7/24777 G.K.104	7/29955 - 7/29958 } G.K.170	7/31040 G.K.187

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MURAT ÇEPNİ'NİN
TBMM 7/30455 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

7/30455

G.K. 179

SORULAR

- 1) Adana'da halkın yılın % 65'inde çok kirli bir havayı soludukları bilim insanları tarafından ortaya konmuştur. İskenderun Körfezi'nde hangi noktalarda hava kalitesi ölçüm istasyonu bulunmaktadır? Bu istasyonlarda ölçülen hava kirliliğine ilişkin anlık ve yıllık veri akışını şeffaf bir şekilde kamuoyu ile paylaşmak için bir projeniz var mıdır? Hava kirliliği verileri, kirliliğe neden olan firmalarla ne sıklıkla paylaşılmaktadır?
- 2) Hava kirletici emisyonlar yüzlerce kilometreye taşınabilirken, Hunutlu İthal Kömürlü Termik Santrali'nin hava kalitesi modellemesi de kuş uçuşu 33 kilometre uzağındaki Atlas Kömürlü Termik Santrali ve İskenderun Körfezi'ndeki diğer pek çok kirlilik kaynağı hesaba katılmadan yapıldı. Santralin Çevresel Etki Değerlendirme süreci güncel mevzuatlar ve veriler üzerinden tekrar yapılacak mıdır?
- 3) Hunutlu İthal Kömürlü Termik Santrali'nin Çevresel Etki Değerlendirmesi sürecinde insan sağlığına ilişkin analizin kapsamlı yapılmadığı da görülüyor. Bu nedenle, santralin güncel ve yeterli olmayan "ÇED olumlu" kararının iptal edilmesini için bir girişiminiz olacak mıdır?
- 4) Adana'daki Sugözü ve Tufanbeyli Kömürlü Termik Santralleri, Hatay'daki Atlas İthal Kömürlü Termik Santrali, İskenderun Körfezi'ndeki ağır sanayi tesislerinin denetimleri hangi aralıklarla, nasıl ve kimler tarafından yapılmaktadır? Denetimlerde ceza alan tesis var mıdır?
- 5) Sivil toplum kuruluşları ve meslek odaları Adana'nın ve İskenderun Körfezi'nin hava kirliliği yönünden bir termik santral daha kaldıramayacağım belirtmektedir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak, bu tesisin yapımının durdurulması için Enerji Bakanlığı ile iletişime geçtiniz mi? Bu yönde bir çalışmanız var mıdır?
- 6) Hava kirliliği Adana'da kanser, kalp, solunum yolu hastalıkları gibi ciddi sağlık problemlerine yol açmaktadır. Termik santrallerin kirlettiği hava ile bu hastalıkların arasındaki bağlantı araştırıldı mı? Sağlık Bakanlığı ile hava kirliliğine bağlı ölümler için işbirliği yapılıyor mu?
- 7) Akdeniz bölgesi iklim krizinden ve hava kirliliğinden yoğun etkilenen bir bölgedir. Tarım ve hayvancılık zarar görmektedir. Planlanan santralin neden olacağı kirlilik tarıma daha da çok zarar verecektir. Bu durumda, çiftçilerin mağduriyetlerinin saptanması ve bu alanda tarımın desteklenmesi için Tarım ve Orman Bakanlığı ile işbirliği yapılacak mıdır? Çiftçilerin mağduriyetleri nasıl giderilecektir?
- 8) Pandemi sürecinde, ekolojik yıkımların halk sağlığına nasıl doğrudan etki ettiği görülmüştür. Zonguldak örneğinde olduğu gibi termik santrallerin bulunduğu alanlar hava kirliliği nedeniyle pandemiden daha çok etkilenmişlerdir. Bakanlık olarak, pandemi sonrasında; halk ve çevre sağlığı için kömürlü termik santrallerin terk edilmesine yönelik bir çalışma yürütecek misiniz? Bunun için bilim insanları, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliğine gidecek misiniz?

CEVAPLAR

1) Adana merkezli Akdeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğümüz nezdinde toplam 17 istasyon hali hazırda kurulu vaziyette olup, İskenderun Körfezi'nde Payas-Karayılan Mevkii'nde bir adet Hava Kalitesi İzleme İstasyonumuz bulunmakta ve 7/24 veri akışı sağlamaktadır. Bununla birlikte 1 adet istasyon ise kurulum aşamasındadır. Hava Kalitesi İzleme İstasyonlarından elde edilen veriler saatlik ortalamalar olarak herhangi bir müdahale olmaksızın her yeri olarak www.havaizleme.gov.tr web sayfasında 7/24 kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

2) Bakanlığımıza ÇED başvurusu yapılan her proje için hava kalitesi modelleme çalışmaları yürütülerek her bir tesisin etki alanı içerisindeki hava kirlenmesine katkı değerleri (HKKD) ile

hava kalitesi değerleri hesaplanmakta ve mevzuattaki sınır değerlerle karşılaştırılmaktadır. ÇED çalışmalarındaki kümülatif değerlendirmelerde; Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği'nde tanımlanan tesis etki alanı içerisindeki, ÇED Başvurusu yapan projelerden önce işletmeye geçmiş, inşaatı devam eden veya ÇED Olumlu Kararı almış projeler dikkate alınarak kümülatif etki değerlendirmesi çalışması yapılması istenilmektedir.

3,6) Hunutlu Termik Santrali projesinin ÇED sürecinde, Adana İl Halk Sağlığı Müdürlüğü komisyonu yesi olarak görev almış olup, projenin olası etkilerinin ileride insan sağlığı üzerinde herhangi bir etkisinin olup olmayacağı hususları ilgili mevzuat ve mevcut akademik çalışmalar çerçevesinde değerlendirilmiştir.

4) 2872 sayılı evre Kanunu ve bu kanuna istinaden ıkarılan Yönetmelikler kapsamında, Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından tesislerde ani, birleşik ve şikyetler üzerine denetimler yapılmakta olup, evre Kanunu'na aykırı faaliyet gösteren veya kirliliğe sebebiyet verdiği tespit edilen kurum, kuruluş ve işletmelere, 2872 sayılı evre Kanunu'nun 20 nci Maddesi uyarınca idari yaptırımlar uygulanmaktadır. Bu minvalde; 2018 yılından itibaren söz konusu Termik Santrallerde, 61 adet evre denetimi gerçekleştirilmiştir. Adana ve Hatay İllerindeki sanayi tesislerine 01.01.2019 – 26.06.2020 tarihlerinde 2952 adet evre denetimi gerçekleştirilmiş olup; 430 tesise İdari yaptırım uygulanmıştır.

5) Hunutlu Termik Santrali Entegre projesinin ÇED sürecinde kapsamlı çalışmalar yapılmış olup, süreci içerisinde İnceleme Değerlendirme Komisyonu yesi olan ilgili kurum ve kuruluşların olumlu görüşleri de alınmıştır. Projenin evresel etkileri, bilimsel araştırma ve çalışmalar (hava kalitesi modellemesi, atık ısı dağılım modeli, vb.) doğrultusunda, mer'i mevzuat çerçevesinde detaylı olarak incelenmiş ve etkileri azaltıcı ya da tamamen ortadan kaldırııcı yönde önlemler geliştirilmiştir. Ayrıca Bakanlığımız tarafından yürütülen ÇED sürecinde projenin inşaat ve işletme aşaması için taahhüt edilen hususların yerine getirilip getirilmediği ile ilgili gerek Bakanlığımızca gerekse Adana evre ve şehircilik İl Müdürlüğümüz tarafından denetim çalışmaları yürütülmekte olup, proje sahasında uygulanması gerekli önlemlerin alınmadığının tespiti halinde evre Kanunu kapsamında gerekli işlemler yapılmaktadır.

7) Proje kapsamında hava kalitesi model çalışmalarına ek olarak kurulması planlanan termik santralin kurulacağı alanda, yakın çevresinde ve etki alanında kalan tarım alanları ile ilgili değerlendirmeler için Toprak Koruma Etüt Raporu hazırlanmış ve bu rapor da ÇED süreci içerisinde inceleme değerlendirme komisyonu yesi olarak görev alan ilgili kurumlarca (mülga Adana Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü ile DSİ Bölge Müdürlüğünce) incelenerek, termik santralin tarım arazileri üzerindeki etkileri ve alınacak önlemlerin ne olacağı konusunda değerlendirmeler yapılmıştır.

8) evresel Etki Değerlendirmesi; gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek lde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları kapsamaktadır. Bilindiği üzere ülkemizin enerji ihtiyaını belirlemek, temini için gerekli politikaların tespitine yardımcı olmak, planlamalarını yapmak amacıyla genel politika esaslarının tespit ve tayinine yardımcı olmak, plan ve projeleri hazırlamak veya hazırlatmak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görev, yetki ve çalışma konuları içerisinde yer aldığından kömürlü termik santrallerin terk edilmesine yönelik çalışma yapılp yapılamayacağı hususları ile ilgili Bakanlığımızın herhangi bir taşarrufu bulunmamaktadır.

